

בשעריך מולדת

יהודה קרני: "בשעריך מולדת" פיוטים, הוצאת "אחינעך", תרצ"ה, עמ' ר"ט.

שירתו של קרני אינה מפליגה אל
עולמות רחוקים שבמלכות-הדרמיון
והבדיה, בחינת "אינה הולכת תרשי-
שה"; אינה "בורחת" מחול האיום
העולה יום ויום מהממש המשווע, אלא:
היא מצלה עצמו יום יום
על כל גרם;
ועם ששפכים טיוו במצלה על שוק
ומתח על צמוד —
כן הוא אהוב, תשוק,
תמוד.

יברך נא, קן אדם,
את פנטך אשר עם על צוקה
תהנך ראשון כלונס הרים
ובקטומך יוקע.

(ה"משורר", עמ' ע"ו)
בחינת "חלינו נשא ומכאובינו סבלם".
כי שירת היסורים עצמם היא,
לאמור היסורים עצמם, כביכול, אוטרים
כאן שירה, ולפיכך היא מכונסת בתוך
תחומה האורגני, אינה גולשת ואינה
משתפלת לכל צד — שולט בה החוק
הפנימי החיוני שבנוף החו, היא מחושי-
קה בחישובי עצמה.
על כן תשנא את מליצותי-הצבעונים
שאינן אלא סרה עורף, הסחת הדעת
מן העישר והערמה על העוסק — היא
רואה את העולם במחשופו, וכך תשרא
גם אל אלוהים:

אך לא מתחבאים, אך לא בענן מליצה
דבר אלי פיוס את דבר הדין;
הוי, שבע עמי באבק ואף תהי מחצה
בינה ובין השחין.

(כבי איוב", עמ' ע"ג)
שירת המרד היא, שירת "הגבר
פרוץ האונים", אולם לפגמת הטרגית
היא באה מתוך "התאבקות עם נגד-
דים", כי הגבר הזה הוא גם "פרוץ
דמעות"
פני פקני הקרן,
אך קרה ששקרי;
ויש פשיטה של פרח
בקנת צפר דוקר.

ראה את זה הקטם
וקפל זה הפתח;
קפאות בוקמת
עם רצוי רב תן.

(בבית הצלם", עמ' פ"ו)
מכאן מוקדת מיד שבשורה זו
ומכאן גם פניה הצוחלות בעצם המכ-
אוב והיסורים
זאת היא וזאת דולורוזה,
זאת גם דרך של שקטות.

המולדת היא מוטיב-חיים לקרני.
היא נעשתה בבואה שלו, או הוא —
בבואה שלה, ועוד יותר מזה:
בי נחיים השקרים ממדבר הערב,
בי שבלת קמה תתחנן לשרב.
כי, לאמור הוא סובל את המולדת,
או הוא והיא — אהר הם.

ואסמם, יש דומה כי שירי המולדת
של קרני הפיחם שיריו על נפשו הוא
— אותו יקור-יסורים, אותה "התאבד-
קות עם נגודים" ואותו מחשוף הכל.
אולם נפשו רעבת המולדת עדיין לא
שבעה —

לא לבעתיד
ולא אשבע אותך,
קרושלים, על זמן שלא יתיך
ימך את כל זקבל, אשר רפת
בצגורים, אף תוך נפשי

ולא יתלמד זה עסק אין-סוף
עם אין-סופי;
על זמן שלא אשליט עליך את לילי
וצאת ימי
ומאלתיך לא יגדל אלי
ומתהומך — תהומי.

ועד שלא אבחין אם שי גפתי לך מאדוני
ואם לי
גפתי מאדונך; ואם סקלך אני,
או את סמלי.

(לא שבעתיך", עמ' קל"ג)
המשורר והמולדת, המשורר ויזו-
שלים — התביר כמי מאלו יקד-החמיר
סון וכמי באת זו התחפייסות שלאהרי
החמסין?

ואם אמנם כולנו שבים אל המולדת,
ולא באים אל ארץ זרה, הרי הוא השב
בשבים, בו שמור עור יונה הישן, בו
חיה עור הרגשת-המולדת העתיקה,
הטרמונית, כי הרי רק

ששיר שנים שאותך אשרה
בנפשי ומאלי עקבך הדרך

תקופה שהיא קצרה מאוד מכדי הת-
ערוה עמוסה כזאת, מכדי היות הגפו,
הרמון, הצבר וכל פרי הארץ, החולות
והכוכבים והקובות שגודים כל כך ימ-
צויים כל כך על הטכחול, והרי יש לך
שירים אצל קרני, שדומה בן הארץ, בן
התנ"ך שר אותם.

ואף על פי כן הדין עם המשורר,
שקרא לפסרו "בשעריך מולדת", ולא
עם מי שהעיר, כי קרני כבר נכנס לפני
ולפנים; נאמינה למשורר האומר:

אך עורך לי עד היום
כמו אוצר בלום;
עת גליתי כך הפל
לא גליתי כלום.

כי הרי זו היא הטרגיגת של כל דור
השבים, שעם ראונו את המולדת שבמי
מש און היא חללה לחיות לו בעיקר
סמל, סמל ואחיות לנענועים על הנה
עבר וזהו עתיד.

מקור של טרגיגת לדור ולמשוררית,
אך גם מקור ערצה, שאיפה וחיים.

על הצד הארכיטקטוני שבשירי קרני,
על הריכוז והאינטנסיביות שבכל אחד
ואחד מהם, יש ויש לייחד את הדיבור,
אולם בזה נהכוונתי לנגוע רק כסוים
אחרים שבמסכת קרני.

ש. הרברג